

Kulturhuset Stadsteatern AB
Box 16412
103 27 STOCKHOLM

Yttrande
2022-11-09

Stockholms Stadshus AB
Dnr SSAB 2022/105

Yttrande över betänkandet *Kreativa Sverige – nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)*

Kulturhuset Stadsteatern har ombetts att yttra sig över rubricerad utredning.

Kulturhuset Stadsteatern är positivt inställd till föreslagen nationell strategi för dessa näringar. Utredningen är viktig och central inte minst för hela kulturlivet i Stockholmsregionen och Stockholm stad. Innehållet i utredningen har direkt påverkan på flertal av Stockholms stads kulturaktörer inklusive Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet. De övergripande målen och de strategiska områdena som ska prioriteras är av vikt för en bransch som är utsatt utifrån både pandemi och en orolig omvärld. Den ekonomiska utsatthet som idag föreligger kommer påverka kulturella och kreativa näringarna flertal år framöver.

Kulturhuset Stadsteatern delar utredningens analys om att kultursektorns långsiktiga horisont måste stärkas och formuleras. Detta för att möjliggöra planering och utveckling. För att nå hållbara aktörer måste kulturens aktörer ges längre ekonomiska horisonter för att möjliggöra en stabil näring.

En strategi som tar sikte på en längre inriktningsperiod skapar förutsättningar för fokus för de kulturella- och kreativa näringarnas möjligheter att driva utveckling och samverkan inom flertal politikerområden och för hållbar samhällsutveckling. För Stockholm stad finns en etablerad kommunala strategi för samverkan genom kulturdriven stadsutveckling.

Utredningens flertal olika riktade förslag är viktiga. Det efterfrågas dock än mer tydlighet om ekonomiska stimulanser och stöd till regionala och lokala aktörer. Att från nationell nivå svara för långsiktighet vad gäller stödsystem, särskilda insatser för främja innovationer och vissa projekt är nödvändigt för att driva utveckling. Det är av vikt att utvecklingsstöd riktas till projekt som annars kan vara riskfyllda. Att staten måste stå för en rigid finansieringshorisont och svara för företagsfrämjande stöd är nödvändigt för att få en levande och konkurrenskraftig näring. Det framstår som rimlig slutsats att ökad samverkan regionalt och lokalt kring strategins områden möjliggörs när överensstämmelse också finns med EU:s strategiprogram och olika finansieringsprogram.

Nedan kommenteras några centrala delar i strategin som konstateras vara av vikt att det betonas.

- Ett fungerande och rikt kulturliv är av avgörande betydelse för socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbara regioner med tillväxt och ger potential för utveckling och skapar attraktiva städer. Att kulturen är en förutsättning för att skapa attraktiva storstäder i konkurrens med andra internationella städer och helt nödvändig för den regionala och nationella besöksnäringen.
- Statliga, regional och kommunala aktörer inom kultur- och kreativa näringarna måste tydligt anges som förutsättning för hållbar utveckling. Att lyfta fram kulturens sociala värden, såsom möjligheten att skapa lika värden och erbjuda mångfald vad gäller utbud är särskilt viktigt i en nationell strategi.
- Att verka för lika möjligheter att ta del av kultur är strategiskt viktigt. Att stimulera insatser för att tillgänggöra kulturen till flera grupper - såsom att tillgänggöra kultur genom ny teknik och genom digitala kanaler för de som annars har svårt att nå och delta i kulturupplevelser är angeläget. Att möjliggöra digital tillgänglighet och digital produktion är resurskrävande och här behövs extra stimulanser för utveckling och innovationer och för att möjliggöra att aktörer investerar inom detta utvecklingsområde. Kulturhuset Stadsteatern anser att det krävs storskaliga satsningar inom området. Det finns stor risk för att det finns för lite resurser och att digital utveckling får stå tillbaks i prioriteringen att rädda det befintliga kulturutbudet utifrån nuläget. Offentliga aktörer måste höja kompetensnivån vad gäller teknikmöjligheter och bygga affärsmodeller för digital utveckling och streaming.
- Det välkomnas att innovations-begreppet breddas till att även inrymma de kulturella och kreativa näringarna. Innovation är ett vidare begrepp än både teknisk utveckling och digital utveckling som blir för snävt beskrivna utifrån kreativa näringarnas potential för utveckling.
- Att stimulera innovationer och förnyelse inom kultur- och kreativa näringen är angeläget. Det behövs tydliga delmål och angivelse om hur det har bäring på de nationella närings- och exportpolitiska målen.
- Att tillse att det fria kulturlivet och dess aktörer samarbetar med offentliga aktörer, högskolor och Universitet är viktigt och det är efterfrågat med resurser inom området. Dock är det angeläget att fler konkreta förslag anges och att det tydliggörs vilka effekter och synergieffekter som önskas uppnås med samverkan. Inom exempelvis områden som kompetenssörjande insatser kan branscherna säkra utbildning och utveckling på sikt och även överlevnad för vissa yrkeskompetenser.

- Lokala platsutveckling bör stimuleras för effektiv lokalanvändning och att skapa attraktiva miljöer och intressanta projekt mellan offentliga och privata aktörer. Kulturskoleverksamheten är exempel där samordning och platsutveckling har stor potential.
- Att skapa ett samordningskontor inom regeringskansliet välkomnas. Det skulle kunna bidra till fokus på samordning mellan offentliga- privata aktörer och från olika branscher.
- Att stimulera internationella samarbeten och exportfrämjande verksamheter är av vikt. Här krävs nationellt stöd och samlande av olika resurser då flertal aktörer och projekt saknar egna resurser för att agerande utan samverkan. Erfarenheten är att flertal konsuttrycksformer har sin bas i internationella samarbeten såsom exempelvis musik, cirkus, nycirkus, danskompanier samt marionetteater. Ökad samverkan kan medföra direkta positiva effekter till näringarna och bidrar mycket positivt på de indirekta mål som lyfts i strategin inte minst såsom värdeskapande och attraktivitet för besöksnäringen regionalt och nationellt
- Det föreligger ytterligare utredningsbehov på flertal områden. Utredningen lyfter flertal olika utvecklings- och utredningsbehov inom kulturområdet och att flertal av dessa har bäring till andra näringar och samverkansområden. Exempelvis är momshanteringen för de kulturella och kreativa näringarna idag snårig och den behöver förenklas.
- Upphovsrätten behöver stärkas och utvecklas – behovet av att ha regelverk som ger förutsättningar till mindre och större aktörer att agera jämbördigt, förhandla, kompetensutveckla och driva utveckling.

Sammanfattningsvis är strategin välkommen.

De övergripande målen och de strategiska områdena som ska prioriteras framstår som rimliga och av vikt för en bransch som är utsatt utifrån både pandemi, en orolig omvärld och den ekonomiska utsatthet som idag föreligger, som kommer påverka kulturella och kreativa näringarna flertal år framöver.

Dag som ovan

Malin Dahlberg

VD